

**Onderzoek geur
Veehouderijen**

Schoolstraat ong. te Wijbosch

INZICHT
&
OVERZICHT

Onderzoek geur veehouderijen

Schoolstraat ong. te Wijbosch

Opdrachtgever : Bureau Verkuylen B.V.
Veemarktkade 8
5222 AE 's- Hertogenbosch

Projectnummer : 20110614

Status rapport/versie : Definitief 01

Datum : 16 januari 2012

Opgesteld door : ing. J.M. Wiessner

Gecontroleerd door : drs. ing. M.G.A. van den Brink

Voor akkoord : drs. ing. M.G.A. van den Brink

Paraaf :

Versie nr.	Datum	Omschrijving	Opgesteld door	Gecontroleerd door
D01	16-1-2012	Onderzoek geur veehouderijen	JW	MB

INHOUD

pagina

1	INLEIDING	2
2	WETTELIJK KADER	3
3	ONDERZOEKSLOCATIE	5
	3.1 Planlocatie	5
4	ONDERZOEK GEUR VEEHOUDERIJEN	6
	4.1 Uitgangspunten	6
	4.2 Geurhinder individuele veehouderijen	6
	4.3 Achtergrondbelasting	7
	4.4 Woon- en leefklimaat	8
5	CONCLUSIE	10

BIJLAGEN

1. Overzicht geurcontouren intensieve veehouderijen

1 INLEIDING

Bureau Verkuylen B.V. heeft ten behoeve van de realisatie van een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling AGEL adviseurs B.V. opdracht verleend om voor de ontwikkeling van twee woningen op het perceel aan de Schoolstraat ong. te Wijbosch een onderzoek geurhinder veehouderijen uit te voeren.

In de omgeving van het plangebied zijn, binnen een straal van 2000 meter, twee intensieve veehouderijen gelegen die relevant zijn voor de voorgenomen planontwikkeling. Overige veehouderijen liggen verder weg en zijn niet relevant in deze beoordeling of betreffen extensieve veehouderijen die op een meer dan 100 meter van de planlocatie zijn gelegen. Om de genoemde plannen te realiseren is een wijziging van het bestemmingsplan nodig.

Bij het beoordelen van het verzoek tot wijzigen van het bestemmingsplan spelen standaard de volgende vragen:

1. Is ter plaatse van de bedrijfswoning, burger en/of recreatiewoning aan de Schoolstraat een goed woon- en verblijfsklimaat gegarandeerd?
2. Worden de omliggende veehouderijen (onevenredig) in hun belangen (uitbreidingsmogelijkheden) geschaad?

In dit voorliggende onderzoek beperken wij ons tot het aspect geur. De meest recente milieuhygiënische inzichten liggen vast in de Wet geurhinder en veehouderij. De vragen worden in de komende hoofdstukken behandeld.

2 WETTELIJK KADER

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt voor de beoordeling van aanvragen om vergunning in het kader van de Wet milieubeheer het toetsingskader voor de geurhinder vanuit veehouderijen. De Wgv stelt normen aan de geurbelasting van veehouderijen op geurgevoelige objecten en stelt minimale afstanden vast van veehouderijen tot geurgevoelige objecten. Om te beoordelen of sprake is van een goed woon- en verblijfklimaat wordt bij een ruimtelijke ordeningstoets voor de omgekeerde werking eveneens de Wet geurhinder en veehouderij toegepast.

Geurbelasting

Met behulp van de rekenmodellen V-Stacks Vergunningen of V-Stacks Gebied kan de geurbelasting vanuit dierenverblijven op geurgevoelige objecten (bijvoorbeeld woningen) worden berekend. De geurbelasting is afkomstig van dieren waarvoor in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) een omrekeningsfactor is vastgesteld (bijvoorbeeld varkens, vleesvee, pluimvee, schapen en geiten). De geurbelasting wordt uitgedrukt in odour units per kubieke meter lucht (ou_E/m^3). De maximaal toegestane geurbelasting van veehouderijen op geurgevoelige objecten is afhankelijk van de ligging (concentratiegebied of niet-concentratiegebieden en binnen of buiten de bebouwde kom).

De standaard normen uit de Wgv zijn voor de ligging van het plangebied in concentratiegebied Zuid als volgt:

Tabel 4.1: Nabij gelegen veehouderij met vergunde geuremissie en coördinaten

Ligging geurgevoelig object	Geurnorm Wgv [ou_E/m^3]
Binnen bebouwde kom	3,0
Buiten bebouwde kom	14,0

Binnen de gemeente Schijndel is geen geurverordening opgesteld, hierom worden in dit onderzoek de bovengenoemde standaard normen aangehouden. De planlocatie is gelegen in een omgeving welke gezien de concentratie en dichtheid van woningen te typeren is al bebouwde kom. Hierom wordt ter plaatse van de planlocatie een standaard geurnorm van $3 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ aangehouden.

Afstanden

Naast geurnormen houdt de Wgv ook rekening met (vaste) afstanden van veehouderijen tot geurgevoelige objecten. Bij deze afstanden gaat het om dieren waarvoor in de Rgv geen omrekeningsfactoren zijn vastgesteld (bijvoorbeeld melkrundvee en paarden). De minimaal aan te houden afstand bedraagt 50 meter tot een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom en 100 meter tot een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom. Deze afstanden gelden ongeacht het aantal dieren dat er gehouden wordt. De te toetsen afstand wordt gemeten tussen de buitenzijde van een geurgevoelig object en het dichtstbijzijnde emissiepunt.

Daarnaast moet de afstand van de buitenzijde van een dierenverblijf (onafhankelijk van de diersoort die er gehouden wordt) minimaal 25 meter bedragen tot een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom en 50 meter bedragen tot een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom. De bedrijfswoning die tot de veehouderij zelf behoort wordt overigens niet aangemerkt als geurgevoelig object.

Achtergrondbelasting / voorgrondbelasting

Onder de achtergrondbelasting verstaan we de geurbelasting als gevolg van de veelheid aan veehouderijen in de omgeving van een geurgevoelig object.

Met de voorgrondbelasting wordt de geurbelasting bedoeld van die veehouderij (de dominante veehouderij) welke de meeste geur bij het geurgevoelig object veroorzaakt, hetzij omdat het een grote veehouderij betreft, hetzij omdat de veehouderij dichtbij het geurgevoelig object is gelegen.

Bijvoorbeeld: een object wordt belast door veehouderij A (geurbelasting $10 \text{ ou}_E/\text{m}^3$), veehouderij B (geurbelasting $14 \text{ ou}_E/\text{m}^3$) en door veehouderij C (geurbelasting $8 \text{ ou}_E/\text{m}^3$). De voorgrondbelasting is dan $14 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. De voorgrondbelasting is dus altijd het gevolg van één veehouderij. De veehouderij die de voorgrondbelasting veroorzaakt, wordt ook meegenomen bij het berekenen van de achtergrondbelasting.

Zowel de achtergrondbelasting als de voorgrondbelasting heeft in een gebied niet overal dezelfde waarde.

Als vuistregel geldt dat de voorgrond belasting maatgevend is indien die tenminste de helft bedraagt van de achtergrondbelasting. Dus als de achtergrondbelasting $20 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ bedraagt, hoeft de voorgrondbelasting alleen te worden beschouwd als die $10 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ of meer bedraagt. Op grond hier van zijn twee situaties te onderscheiden:

- 1) Bedraagt de voorgrondbelasting *minder* dan de helft van de achtergrondbelasting, dan is de achtergrondbelasting bepalend voor de hinder.
- 2) Als de voorgrondbelasting *meer* bedraagt dan de helft van de achtergrondbelasting, dan zal de voorgrondbelasting altijd tot het hoogste geurhinderpercentage leiden.

3 ONDERZOEKSLOCATIE

3.1 Planlocatie

De planlocatie aan de Schoolstraat ong. te Wijbosch is gelegen aan de zuidzijde van de kern van Wijbosch in de gemeente Schijndel. De planlocatie wordt ontwikkeld voor de realisatie van 2 woningen.

In de figuur 2.1 is de situering van de planlocatie in haar omgeving weergegeven.

Figuur 3.1 Planlocatie globaal aangegeven (Bron: Google)

4 ONDERZOEK GEUR VEEHOUDERIJEN

4.1 Uitgangspunten

Voor de uitvoering van het onderzoek zijn als uitgangspunt genomen de relevante veehouderijbedrijven gelegen binnen een straal van circa 2.000 meter rondom de planlocatie. Binnen deze straal zijn vier veehouderijen gelegen, gezien de geuremissie en afstand tot het plangebied zijn een tweetal intensieve veehouderijen relevant.

Van de in het onderzoek betrokken veehouderijen zijn de relevante invoergegevens voor een geurberekening met de rekensoftware 'V-stacks Gebied' geïnventariseerd.

4.2 Geurhinder individuele veehouderijen

Bij (intensieve) veehouderijen is vaak sprake van een grote geurcontour. In deze paragraaf is de nadere beoordeling van de geuremissie vanuit de veehouderij en de geurbelasting op de omgeving (voorgrondbelasting) verwerkt. De opgenomen geuremissie is gebaseerd op de gegevens van de website van Provincie Noord-Brabant, Web-BVB Bestand Veehouderij Bedrijven.

Met voorgrondbelasting wordt de geurbelasting bedoeld van die veehouderij (de dominante veehouderij) welke de meeste geur bij het geurgevoelig object veroorzaakt, hetzij omdat het een grote veehouderij betreft, hetzij omdat de veehouderij dicht bij het geurgevoelig object is gelegen.

Tabel 4.1: Nabij gelegen veehouderij met vergunde geuremissie en coördinaten

Locatie	Geuremissie OU _E /s	X,Y
Pastoor van Vroomhovenstraat 1	1.566	160048, 403337
Kapeleind 7	5.520	159945, 403055

Om de geurbelasting ter plaatse van de planlocatie te berekenen zijn geurberekeningen uitgevoerd met behulp van de rekensoftware 'V-stacks gebied'. Dit softwareprogramma is het voorgeschreven verspreidingsmodel bij de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv).

Voor de ontvanger- of receptorpunten zijn een aantal punten op grens van de planlocatie genomen. Met behulp van 'V-stacks gebied' is de individuele geurbelasting per bedrijf op de ontvangerpunten berekend.

Op deze wijze is inzichtelijk geworden wat de geurbelasting is op de rand van het te ontwikkelen plangebied. De rekenresultaten zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 4.2: Overzicht geurbelasting op plangebied door nabij gelegen veehouderijen

Nr	Norm OU_E/m^3	Omschrijving	Geurbelasting [OU_E/m^3]	
			Kapeleind 7	Pastoor van Vroomhovenstr 7
1	3	Bouwplan	1.36	0.29
2	3	Bouwplan	1.877	0.225
3	3	Bouwplan	1.603	0.149
4	3	Bouwplan	0.689	0.193
5	3	Bouwplan	0.78	0.247
6	3	Bouwplan	1.36	0.29

Tevens zijn de geurcontouren weergegeven in bijlage 1. Uit de bovenstaande tabel als ook de contouren in bijlage 2 blijkt dat de geurbelasting, veroorzaakt door de omliggende veehouderijen ruimschoots voldoet aan de ter plaatse van het plangebied aangehouden geurnorm van $3,0 \text{ OU}_E/\text{m}^3$.

Als gevolg van de ligging van reeds bestaande geurgevoelige objecten worden de (intensieve) veehouderijen bovendien niet (aanvullend) in hun uitbreidingsmogelijkheden beperkt als gevolg van geurgevoelige objecten binnen de planlocatie.

4.3 Achtergrondbelasting

De achtergrondbelasting wordt bepaald door de geuremissie van alle veehouderijen binnen een straal van 2.000 meter berekend ter plaatse van de planlocatie.

Met betrekking tot de bepaling van de achtergrondbelasting voor deze planlocatie is gerekend met de geuremissie van dezelfde intensieve veehouderijen als genoemd bij de voorgrondbelasting.

Voor de bepaling of een ontwikkeling doorgang kan vinden dient de achtergrondbelasting te worden beoordeeld. Op basis van de achtergrondbelasting ter plaatse van de planlocatie kan daar mee het woon- en leefklimaat worden beoordeeld.

In onderstaande tabel zijn de rekenresultaten van de achtergrondbelasting als gevolg van de omliggende veehouderijen weergegeven.

Tabel 4.3: Overzicht achtergrondbelasting op plangebied door nabij gelegen veehouderijen

Nr	Norm OU_E/m^3	Omschrijving	Geurbelasting [OU_E/m^3]
			Achtergrondbelasting
1	3	Bouwplan	1.681
2	3	Bouwplan	2.278
3	3	Bouwplan	1.744
4	3	Bouwplan	0.974
5	3	Bouwplan	1.108
6	3	Bouwplan	1.681

In onderstaande figuur zijn de contouren van de achtergrondbelasting als gevolg van de omliggende veehouderijen weergegeven.

Figuur 4.1: Overzicht achtergrondbelasting nabij planlocatie

Uit de bovenstaande tabel en figuur valt op te maken dat de achtergrondbelasting ter plaatse van de planlocatie is gelegen minder is dan $3 \text{ Ou}_\text{e}/\text{m}^3$.

Wanneer de rekenresultaten van de individuele veehouderijen (voorgroundbelasting) wordt vergeleken met de berekende achtergrondbelasting valt te concluderen dat de voorgroundbelasting bepalend is voor de hinderbeleving. De voorgroundbelasting bedraagt meer dan de helft van de achtergrondbelasting. Deze geurbelasting wordt veroorzaakt door de veehouderij gelegen aan de Kapeleind 7 te Wijbosch.

4.4 Woon- en leefklimaat

Een goed woon- en leefklimaat dient in het kader van een goede ruimtelijke ordening gewaarborgd te zijn. Er kan vanuit worden gegaan dat dit binnen een (berekende of vaste afstand) geurcontour niet kan worden gewaarborgd.

In bovenstaande paragraaf is aangegeven dat de voorgroundbelasting bepalend is voor de geurhinderbeleving. Hierom zal de beoordeling van het woon- en leefklimaat plaatsvinden op basis van deze voorgroundbelasting.

Het woon- en leefklimaat wordt bepaald aan de hand de milieukwaliteitscriteria die de RIVM hanteert. Deze criteria zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 4.4: Beoordeling woon- en leefklimaat

Voorgrondbelasting geur (Ou_E/m^3)	Mogelijke kans op geurhinder (%)	Beoordeling leefklimaat
< 1,5	< 5 %	zeer goed
1,5 – 3,5	5 - 10 %	goed
3,5 – 6,5	10 - 15 %	redelijk goed
6,5 – 10	15 - 20 %	matig
10 – 14	20 - 25 %	tamelijk slecht
14 – 19	25 - 30 %	slecht
19 – 25	30 - 35 %	zeer slecht
25 – 32	35 - 40 %	extreem slecht

N.B. Een geurhinder percentage van bijvoorbeeld 25% betekent dat 25% van de inwoners soms of vaak last heeft van geur van stallen van veehouderijen.

Welk percentage gehinderden aanvaardbaar wordt geacht is een beslissingsbevoegdheid van de gemeente. Een aspect dat hierbij een rol speelt is ook het absolute aantal gehinderden.

Bescherming van de bebouwde kom heeft meer effect op het absolute aantal gehinderden dan bescherming van het buitengebied. Bijvoorbeeld: 25% hinder in een gebied met 10 inwoners betekent dat 2 tot 3 mensen hinder ondervinden, terwijl 25% hinder in een gebied met 1000 inwoners betekent dat 250 mensen hinder ondervinden.

Hoewel in de tabel het leefklimaat bij meer dan 25% gehinderden als slecht wordt bestempeld, is het niet per definitie uitgesloten om een hoger percentage toch als acceptabel te beoordelen.

Gelet op de wettelijke norm van $3 \text{ Ou}_E/\text{m}^3$ voor het gebied binnen de kern kan een achtergrondbelasting van $6 \text{ Ou}_E/\text{m}^3$ in gemiddelde situaties als acceptabel beschouwd te worden. De wet biedt ook de mogelijkheid om de normen te verhogen tot een geurbelasting van $14 \text{ Ou}_E/\text{m}^3$ op een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom en $35 \text{ Ou}_E/\text{m}^3$ op een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom, wat overeenkomt met geurhinder percentages van 25% respectievelijk 41%. Ook op basis van oude wetgeving werden hogere hinderpercentages geaccepteerd.

Conclusie woon- en leefklimaat

Op basis van de berekende voorgrondbelasting weergegeven in tabel 4.2 is ter plaatse van de planlocatie het woon- en leefklimaat te kwalificeren als goed. Met een percentage geurgehinderden van 5 tot 10%.

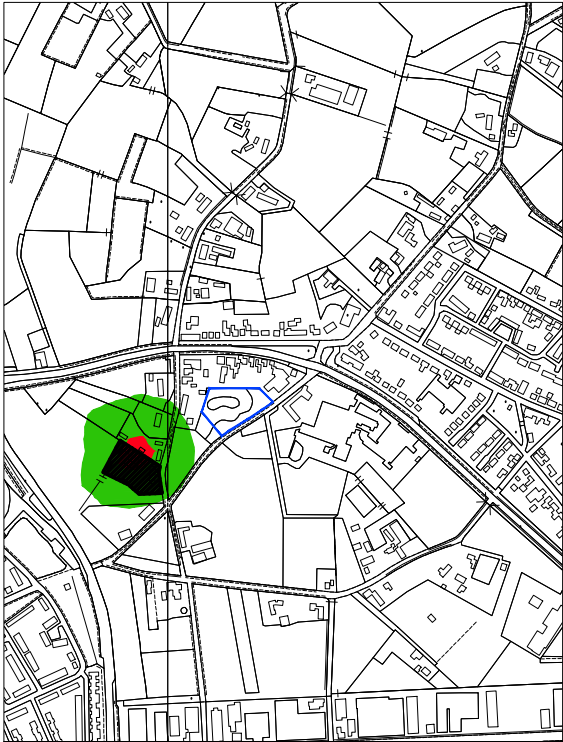
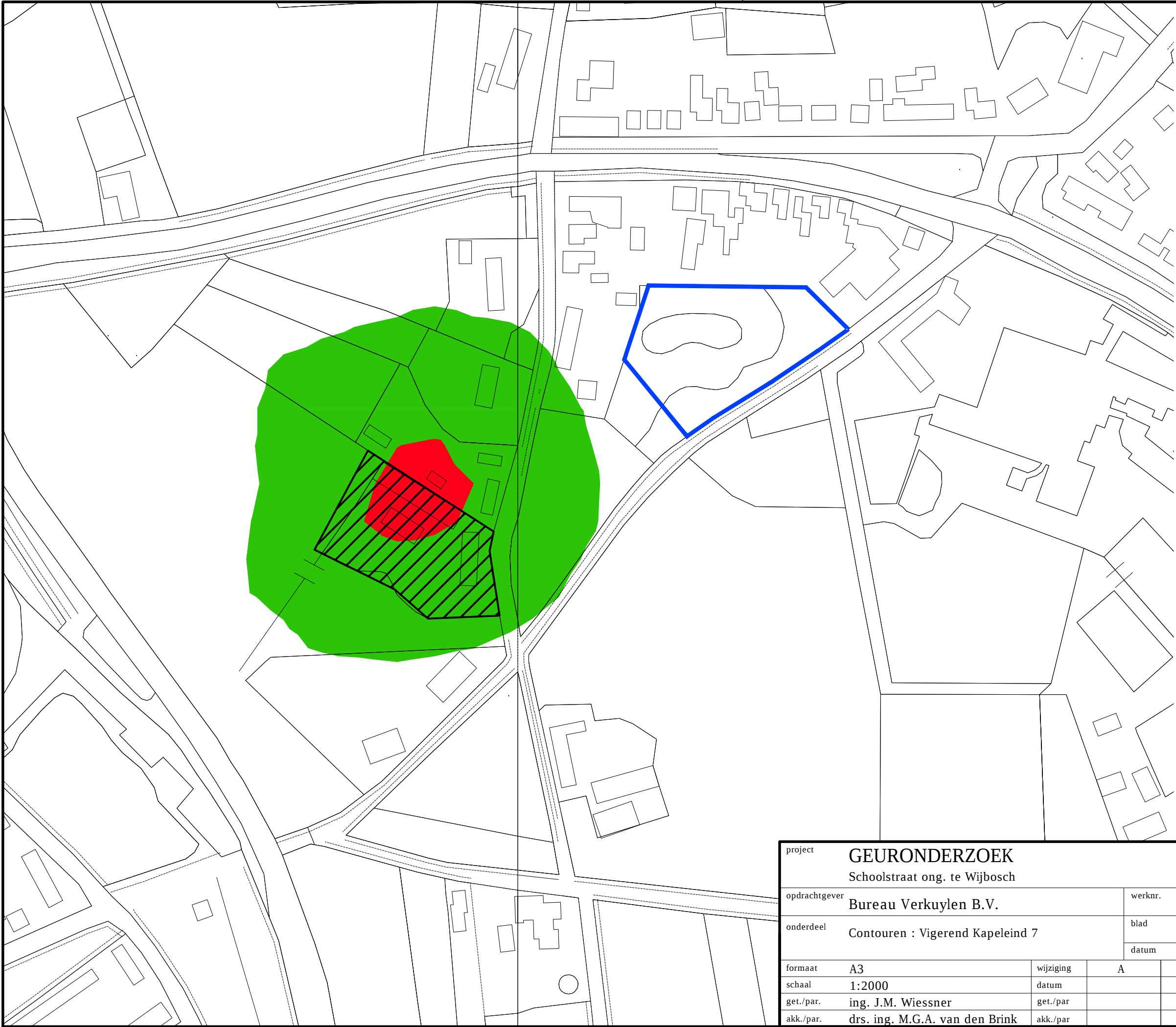
5 CONCLUSIE

Op basis van het uitgevoerde onderzoek kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Ter plaatse van de randen van het plangebied voldoen de omliggende veehouderijen ruimschoots aan de ter plaatse geldende geurnorm van $3 \text{ ou}_E/\text{m}^3$;
- De omliggende veehouderijen worden als gevolg van de realisering van geurgevoelige objecten binnen het plangebied niet (aanvullend) in hun uitbreidingsmogelijkheden beperkt;
- De voorgrondbelasting ter plaatse van de planlocatie is kleiner dan $3 \text{ ou}_E/\text{m}^3$, waardoor het woon- en leefklimaat als goed is te typeren met 5 tot 10% geurgehinderden.

BIJLAGE 1

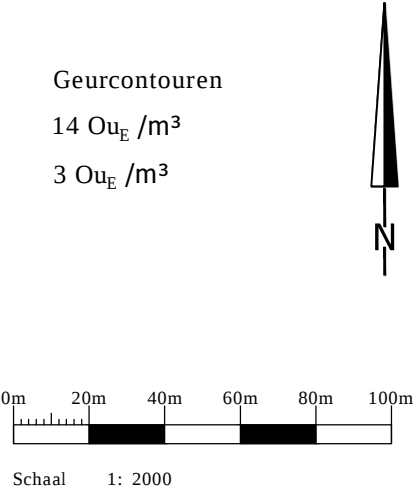
Overzicht contouren intensieve veehouderijen

Overzichtskaat 1:20.000

LEGENDA (1:2000)

- Bouwblok relevante veehouderij
- Te ontwikkelen planlocatie
- Geurcontouren**
- 14 Ou_E /m³
- 3 Ou_E /m³

project		GEURONDERZOEK			
		Schoolstraat ong. te Wijbosch			
opdrachtgever		Bureau Verkuylen B.V.		werknr.	20110614
onderdeel		Contouren : Vigerend Kapeleind 7		blad	Bijlage 4
				datum	06-01-2012
formaat	A3	wijziging	A	B	C
schaal	1:2000	datum			
get./par.	ing. J.M. Wiessner	get./par.			
akk./par.	drs. ing. M.G.A. van den Brink	akk./par.			

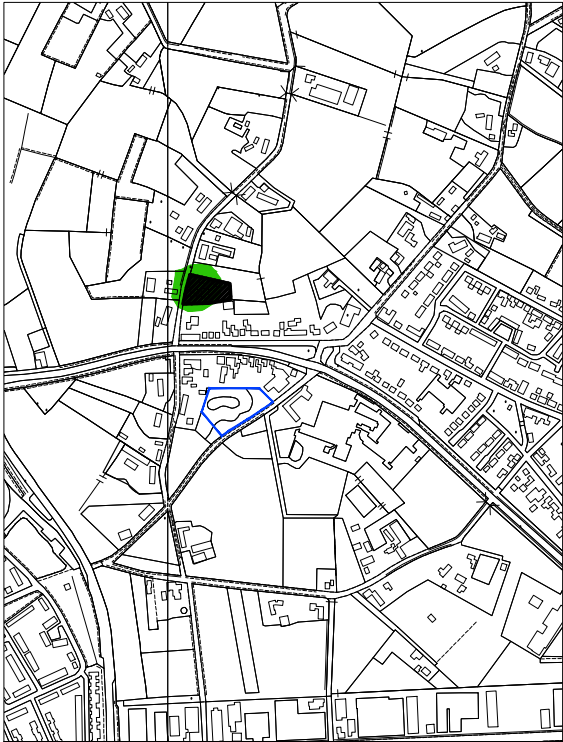
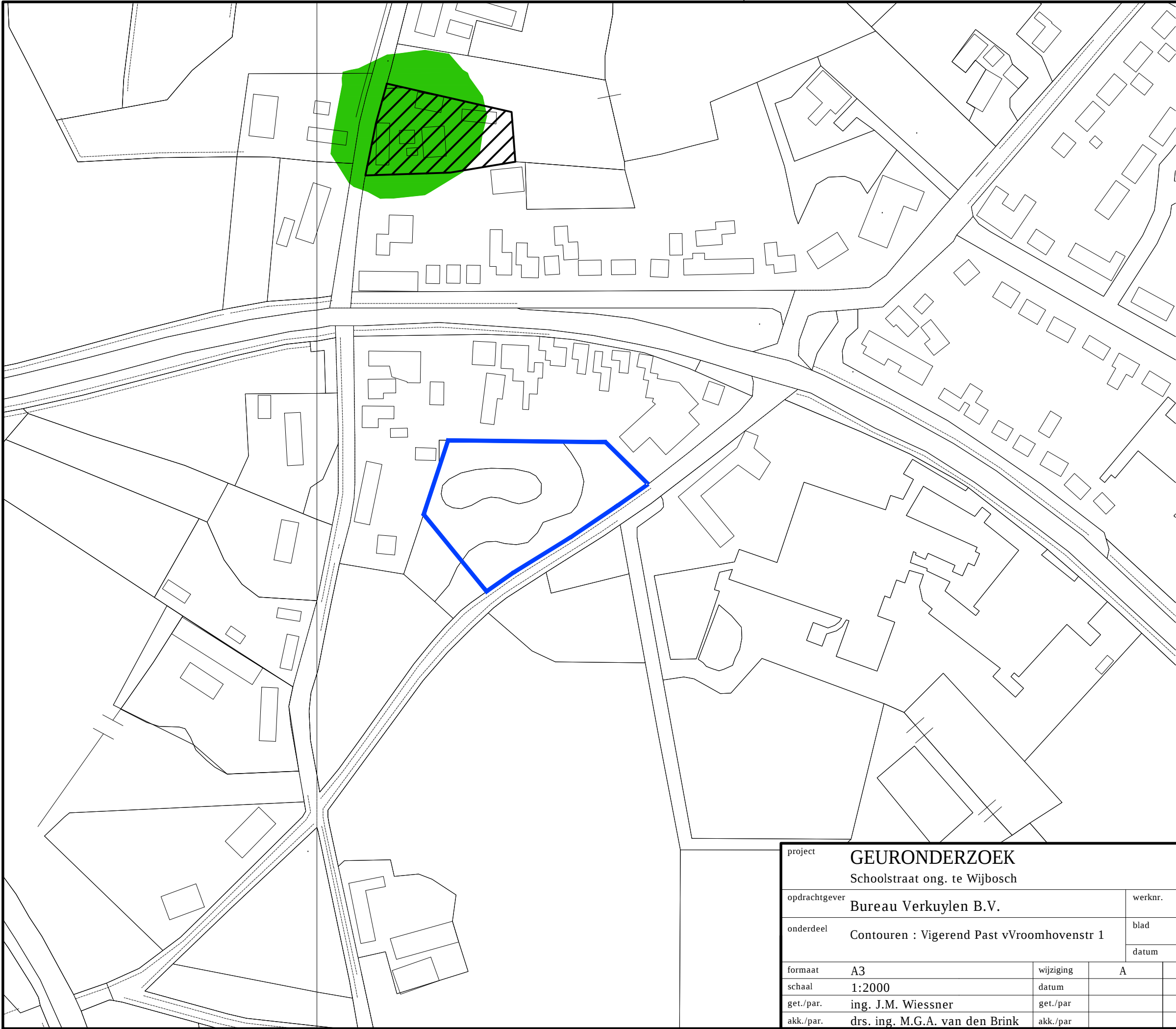

adviseurs
ruimte
infra
bouw
milieu

hoevestein 20b
4903 sc oosterhout
postbus 4156
4900 cd oosterhout
telefoon 0162 - 45 64 81
telefax 0162 - 43 55 88

NEN-ENISO 9001

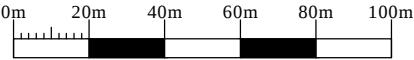
Overzichtskaart 1:20.000

LEGENDA (1:2000)

- Bouwblok relevante veehouderij
- Te ontwikkelen planlocatie
- Geurcontouren

 14 Ou_E /m³

 3 Ou_E /m³

Schaal 1: 2000

project		GEURONDERZOEK				
		Schoolstraat ong. te Wijbosch				
opdrachtgever		Bureau Verkuylen B.V.			werknr.	20110614
onderdeel		Contouren : Vigerend Past vVroomhovenstr 1			blad	Bijlage 4
					datum	06-01-2012
formaat	A3	wijziging	A	B	C	
schaal	1:2000	datum				
get./par.	ing. J.M. Wiessner	get./par				
akk./par.	drs. ing. M.G.A. van den Brink	akk./par				

adviseurs

ruimte
infra
bouw
milieu

hoevestein 20b
4903 sc oosterhout
postbus 4156
4900 cd oosterhout
telefoon 0162 - 45 64 81
telefax 0162 - 43 55 88

NEN-ENISO 9001